

# VARSINAIS-SUOMEN SAIRAAHOITOPIIRI

Jäsenkunnille

## ESITYSTEN TEKEMINEN SAIRAAHOITOPIIRIN TOIMINNAN KEHITTÄMISESTÄ VUONNA 2018

Sairaanhoitopiirin perussopimuksen mukaan sairaanhoitopiirin talousarviota valmisteltaessa jäsenkunnille ja Turun yliopistolle on varattava tilaisuus esitysten tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Pyydämme esityksiänne 2.5.2017 mennessä, jotta niitä voitaisiin käyttää 4.5.2017 järjestettävässä jäsenkunnille suunnatussa kuntaneuvottelutilaisuudessa.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistushankkeen tässä vaiheessa on varauduttava työntäyteiseen vuoteen 2018. Pidämme vuoden 2018 toiminnan kehittämisen lähtökohtina sairaanhoitopiirin voimassa olevaa strategiaa ja sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuksen toimeenpanon edellyttämiä asioita.

Sairaanhoitopiirin palvelujen käyttö on ollut voimakkaampaa, mitä väestöpohjaisessa kehitysennusteessa on arvioitu. Vuosina 2014 – 2016 hoidettujen potilaiden määrä on kasvanut keskimäärin 2,6 % vuodessa, kun väestön ikärakenteeseen ja sairastavuuteen pohjautuva arvio on ollut 1,2 – 1,5 % vuodessa. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri jatkaa piirin strategian mukaista toimintojen uudelleenjärjestelyä tulevaisuuden haasteiden pohjalta, jotta kasvavaan kysyntään kyetään vastaamaan tehokkaasti ja sen kustannustehokkuutta ja kilpailukykyä voidaan edelleen parantaa.

Turun kaupungin psykiatrian ja sairaanhoitopiirin psykiatrian toimintojen yhdistyminen tapahtuu 1.5.2017. Yhdistyminen edellyttää erilaisten toimintatapojen ja -mallien yhdenmukaistamista ja mm. työehtojen yhtenäistämistä. Toimintatapojen ja organisaationrakenteen uudistamista on vietävä ripeästi eteenpäin, jotta yhdistymisen hyötyihin päästään kiinni mahdollisimman nopeasti.

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon integraation parantamiseksi palveluiden tarjontaa olisi suunniteltava entistä enemmän perusterveydenhuollon yksiköiden kanssa. Erityisen tärkeää on arvioida kuntoutuksen rakenteita ja suunnitella uudelleen vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen lisäksi muun kuntoutuksen yhteensovittamista muihin palveluihin. Sairaanhoitopiiri haluaa edistää kuntoutusta ja geriatrasta hoitoa maakunnallisena palveluna. Muita integraatiota edistäviä hankkeita on käynnissä mm. lasten- ja perhepalveluissa ja mielenterveys- ja päihdepalveluissa, joissa myös tulee tavoitella maakunnallisen palveluverkon rakentamista.

Sote-lainsäädännön tullessa voimaan sairaanhoitopiiriin tulee valmistautua siirtymään osaksi maakunnan liikelaitosta ja yhtiöittämään se osa toiminnosta, joka tuotetaan vapaan valinnan piirissä. Sairaalahoidon yhdistyminen maakunnalliseksi liikelaitoskokonaisuudeksi tulee edellyttämään tulevana vuosina useiden eri

toimintojen arviointia ja yhdistämissä ja tarpeettomien päällekkäisyyksien purkua. On tehtävä paljon työtä eheidän hoitoketjujen rakentamiseksi uudessa sote-rakenteessa erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen kesken samoin kuin erikoissairaanhoidon sisällä, jotta maakunta pystyy sopeuttamaan toimintansa sille osoitettava rahoituksen pienentyessä ja palvelukysynnän kasvaessa. Sairaanhoidopiiri virittää koko koneistonsa valmistelemaan uudistuksen edellyttämiä muutoksia ja suuntaa työpanosta näihin tehtäviin.

Hoidon vaikuttavuus on noussut aiempaa huomattavasti suurempaan rooliin hoidon priorisoinnin ja suuntaamisen välineenä. Vaikuttavuuden arvioiminen edellyttää tietoa mittaamisen perustaksi. Sairaanhoidopiirillä on käynnissä omia ja kansallisia hankkeita mm. Biopankki Auria, laaturekisterit ja kliinisen tiedon varasto, joiden kehittämisen jatkaminen on tärkeää ja välttämätöntä. Rekisterit ja tietovarannot ohjaavat toimintaa, mutta ne mahdollistavat myös toiminnan vertaamisen muiden yksiköiden kanssa parhaiden käytäntöjen käyttöön ottamiseksi. Tämän kehitystyön jatkumisen sairaanhoidopiiri näkee välttämättömäksi ja se palvelee myös tulevaa sosiaali- ja terveystalouden järjestäjää.

Edellisten lisäksi erilaisten ICT-kehityshankkeiden jatkaminen on välttämätöntä. Sairaanhoidopiiri on 17 muun sairaanhoidopiirin ja eräiden suurien kaupunkien kanssa asiakas- ja potilastietojärjestelmiä kehittävässä yhteistyössä, jonka tavoitteena on uudistaa palvelujen tuottamisessa tarvittavia tietojärjestelmä-ratkaisuja. Uudistustyön eteneminen tulee vaatimaan kuluvaan vuoteen suurempaa panostusta sairaanhoidopiiriltä.

Kanta-palvelut ovat laajentuneet ja samalla niistä perittävät kustannukset ovat nousseet. Vuodelle 2017 kuntasektorin maksua korotettiin merkittävästi. Kun edellinen maksu oli 1,489 €/ asukas, vahvistettiin vuoden 2017 maksuksi asetuksen perusteella 1,908 €/ asukas. Kanta-palvelun edelleen laajentuessa on oletettavaa, että sen kustannukset nousevat edelleen vuonna 2018. Kanta-palvelujen käytön vaiheittaista laajenemista pidettiin perusteena sille, että Varsinais-Suomen aluetietojärjestelmän Altin käyttöä päätettiin jatkaa vielä 30.9.2017 saakka. Aluetietojärjestelmässä potilastiedot ovat katsottavissa yli organisaatorajojen ja järjestelmän kustannuksista on vastannut sairaanhoidopiiri. Vastaavia ratkaisuja ei ole kattavasti käytössä muissa maakunnissa, vaan niissä tukeudutaan Kanta-arkistoon. Aluetietojärjestelmän käytön jatkamista edelleen nykyisen sopimuksen päättymisen jälkeen on vaadittu eräistä terveyskeskuksista. Käytön jatkaminen aiheuttaisi n. 580 000 euron vuosikustannuksen samanaikaisesti kun Kanta-maksujen kustannukset kasvavat. Kustannusten kasvun rajoittamiseksi sairaanhoidopiiri ehdottaa jäsenkunnilleen, että aluetietojärjestelmän käytöstä luovutaan suunnitellusti 30.9.2017.

Sairaanhoidopiirin voimassa oleva taloussuunnitelma vuodelle 2018 pohjautuu 5,6 milj. euron ylijäämän tavoitteluun, asiakasmaksujen korottamiseen asiakasmaksuasetuksen mukaisien enimmäistaksojen tasolle, valtiontukirahoituksen vähentymiseen, palvelujen käytön 1,3 – 1,5 % kasvuun ja toimintakulujen 1,5 % kasvuun. Edellä kuvatut tekijät muodostivat jäsenkuntien maksurasitukseen 2,5 % muutoksen talousarvioon 2017 verrattuna.

Tilinpäätöksen 2016 pohjalta talousarviota 2018 ei tarvitse laatia ylijäämäiseksi alijäämien kattamiseksi ja siltä osin jäsenkuntien maksurasitus kevenee. Taloussuunnitelman 2018 lähtökohta on kuitenkin muodostumassa epärealistiseksi, mikäli palvelujen käytön kehitys edelleen vuonna 2017 jatkaa selvästi väestön ikääntymistä ja hoidontarpeen kasvua voimakkaampana. Palvelujen käytön kehityksen hillitsemiseen toivotaan haettavan kuntien kanssa yhteistoimin ratkaisuja.

Vuoden 2018 osalta sairaanhoitopiiri jatkaa voimassa olevan investointisuunnitelmansa mukaisten hankkeiden toteuttamista. Suunnitteluvaihetta pitemmälle on tarpeen saattaa psykiatrian rakennushanke, joka edellyttää määrärahalisäystä investointisuunnitelmaan.

Sairaanhoitopiirin talousarviovalmistelun on tarkoitus edetä siten, että kuntien ehdotukset toiminnan kehittämiseksi pyydetään 2.5.2017 mennessä. Ehdotukset käsitellään kuntaneuvottelussa 4.5.2017. Kuntien toiminnan kehittämisen ehdotukset ja kuntaneuvottelujen palaute raportoidaan sairaanhoitopiirin hallitukselle 23.5.2017 ja samalla hallitukselle tullaan esittämään talousarviovalmistelun ohjetietojen päättämistä. Valmistelun ohjetietojen perusteella jäsenkunnille toimitetaan arvio vuoden 2018 maksuosuudesta 31.5.2017 mennessä.

Pyydämme toimittamaan ehdotukset ensisijaisesti sähköisenä osoitteella [kirjaamo@tyks.fi](mailto:kirjaamo@tyks.fi).

Kunnioittavasti

Leena Setälä  
sairaanhoitopiirin johtaja

Arja Pesonen  
talousjohtaja